

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Gødningsprodukter m.v. har været lovreguleret siden 1899. Formålet med reguleringen har via krav om mærkning af næringsindholdet i produkterne været at sikre brugerne, dvs. landmænd, skovbrugere, gartnere, haveejere og andre, fornødne oplysninger om kvalitet og indhold af indkøbte gødningsstoffer m.v. Herved bliver brugerne i stand til at gennemføre den bedst mulige gødsning, jordforbedring eller plantedyrking.

I takt med at der i EU-sammenhæng generelt søges skabt øget sikkerhed for menneskers og dyrs sundhed, ligesom hensynet til miljøet spiller en stadig større rolle, fokuseres der i stigende omfang på regulering af produktionsmetoder frem for alene på kontrollen med det færdige produkt.

Lovforslaget skal medvirke til at bringe reguleringen af gødning og jordforbedringsmidler m.v. i overensstemmelse med denne udvikling.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri ønsker samtidig at undersøge gødning for indholdet af hjælpestoffer og urenheder, f.eks. tungmetaller.

Resultatet af en iværksat undersøgelse vil vise, om der er stoffer i gødning, som vurderes at udgøre en risiko for mennesker, dyr, planter eller miljø. I så fald kan der være behov for at indføre grænseværdier eller andre reguleringstiltag.

Gødningsprodukter kan ikke kun anvendes til gødningsformål, men kan også anvendes til terrorformål. Der vil derfor foregå en løbende sikkerhedsvurdering med henblik på beskyttelse af den offentlige sikkerhed, der bl.a. kan resultere i regulering af salg af visse typer af gødning.

2. Lovforslagets hovedindhold

Med forslaget til lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v. videreføres i hovedtræk elementerne i den gældende lov, idet bestemmelserne forenkles og moderniseres.

Med forslaget bliver det muligt at regulere produktion, opbevaring, køb, salg eller anden form for overdragelse, distribution, import og eksport af alle gødninger og jordforbedringsmidler m.v. gennem hele handelskæden, ligesom der bliver mulighed for at registrere samtlige led i handelskæden.

Der indføres som noget nyt et hensyn til den offentlige sikkerhed, idet visse typer af ammoniumnitratgødning kan misbruges til terrorformål. Fødevareministeren vil fremover kunne fastsætte regler, der har til hensigt at begrænse adgangen til erhvervelse af f.eks. ammoniumnitratgødning med henblik på at imødegå anvendelsen af gødning til terrorformål. Der vil løbende pågå sikkerhedsmæssige overvejelser både i EU og i nationalt regi. Disse overvejelser kan føre til fastsættelse af regler for produkter omfattet af denne lov, der kan udgøre en potentiel sikkerhedsrisiko, idet produkterne vurderes at ville kunne anvendes i forbindelse med terrorhandlinger. Det er på nuværende tidspunkt, som en del af udmøntningen af regeringens handlingsplan mod terror (november 2005), besluttet at forbyde salg af ammoniumnitratgødning med over 28 % kvælstof til ikke-professionelle brugere (private).

Hensynet til miljøet og til menneskers, dyrs eller planters sundhed vil fremover indgå på lige fod med hensynet til jordbrugernes behov for oplysninger om kvalitet af gødning og jordforbedringsmidler m.v.

Fødevareministeren vil efter forslaget fremover kunne forbyde salg eller anvendelse af et produkt, hvis der er begrundet mistanke om, at det udgør en fare for menneskers, dyrs eller planters sundhed, eller udgør en risiko for miljøet, indtil resultatet af en iværksat undersøgelse foreligger.

Med hjemmel i forslaget til § 2 vil køb og salg af produkter, der udgør en risiko for den offentlige sikkerhed, som f.eks. ammoniumnitratgødning, fremover kunne forbydes helt, eller eventuelt kun være tilladt en nærmere afgrænset kreds.

Der skabes som noget nyt hjemmel til, at fødevareministeren kan nedlægge de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre overholdelse af loven.